

AWBZ en Wlz: een vergelijking

Inleiding

In deze factsheet presenteren we de meest opvallende trends in de indicatiebesluiten en in de aanspraak op zorg bij cliënten van 18 jaar en ouder. We vergelijken de geïndiceerde Zorgprofielen in de Wlz (ZP's) met de geïndiceerde Zorgzwaartepakketten (ZZP's) in de AWBZ. We kijken hierbij ook naar de verhouding tussen de reeksen Verpleging en Verzorging (VV), Verstandelijke handicap (VG), Lichamelijke handicap (LG), Licht verstandelijke handicap (LVG), Zintuiglijke handicap (ZG), Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ-B) en het zorgprofiel Sterk Gedragsgestoord Licht Verstandelijk Gehandicapt (SGLVG): behandeling in een SGLVG-behandelcentrum.

Ook vergelijken we op zeven halfjaarlijkse peildata tussen 1 juli 2013 en 1 juli 2016 de aanspraak in de AWBZ en het recht op Wlz.

We baseren ons op de AWBZ-besluiten in de periode juli 2013 t/m juni 2014 en de Wlz-besluiten in de periode juli 2015 t/m juni 2016. Deze periodes zijn gekozen omdat de maanden voor en na invoering van de Wlz (1 januari 2015) het beeld wellicht kunnen vertekenen, bijvoorbeeld door het anticiperen op nieuw beleid door zorgaanvragers en gewenningseffecten na invoering van de Wlz.

Dataset

Om een zo zuiver mogelijke vergelijking tussen AWBZ en Wlz te maken, zijn in deze factsheet de volgende (Z)ZP's uitgesloten:

- (Z)ZP's met een geldigheidsduur van minder dan zes maanden¹; ²
- de 'lage' (Z)ZP's (LG01, LG03; VV01, VV02, VV03; GGZ-B01, GGZ-B02; VG01, VG02; ZG-VIS01, ZG-AUD01);
- alle ZZP's GGZ-C;
- de ZZP's VV09 en VV09a;
- de ZP's VV06 en VV10 die in 2015 als eerstelijns verblijf in de Wlz zijn afgegeven.

Samenvatting

Aantal besluiten

Het aantal afgegeven besluiten in de getoonde Wlz-periode is ten opzichte van de AWBZ-periode bij alle reeksen afgenomen, behalve bij de LVG-reeks.

Verhoudingsgewijs zijn er meer VV-profielen geïndiceerd en minder VG-profielen. Binnen de VV-reeks zijn er in de Wlz relatief meer profielen VV05 en VV04 afgegeven en minder VV06 en VV07.

In de Wlz-periode zijn veel minder nieuwe VG-zorgprofielen geïndiceerd (-52,5%), daartegenover staat een groei van 19,5% van het aantal cliënten met een VG-zorgprofiel tussen juli 2013 en juli 2016. Een lagere instroom in de VG staat tegenover een nog lagere uitstroom.

Aanspraak

Het totaal aantal cliënten is met 7,5% gestegen, van ruim 235.000 cliënten met een ZZP AWBZ in 2013 naar bijna 254.000 cliënten met een zorgprofiel Wlz in 2016. Het aantal cliënten in de VG-reeks is met circa 14.000 gegroeid. Het gaat hierbij vooral om een toename van de zorgprofielen VG03 en VG04.

Het aantal cliënten in de VV-reeks is met bijna 7.500 gegroeid, een groei die volledig het gevolg is van de stijging van de aanspraak/recht op het zorgprofiel VV05, beschermd wonen met intensieve dementiezorg. Het aantal cliënten met LVG-profielen is in de weergegeven periode sterk gedaald, ondanks de stijging van het aantal besluiten in de Wlz.

¹ Wlz-indicaties worden in beginsel voor onbepaalde duur afgegeven.

² Bij de trends in aanspraak tellen deze wel mee omdat aanspraak op peildata wordt berekend.

1. Trends in besluiten AWBZ en Wlz

Aantallen besluiten

In Tabel 1 wordt het aantal besluiten met (Z)ZP's per reeks getoond in de onderzochte AWBZ- en Wlz-periode.

Tabel 1 Aantallen besluiten AWBZ en Wlz

Reeks	AWBZ	Wlz	Daling/stijging
VV	90.774	69.310	-23,6%
VG	20.135	9.563	-52,5%
LG	4.514	3.128	-30,7%
LVG	635	765	20,5%
SGLVG	232	154	-33,6%
ZG	702	350	-50,1%
GGZ	3.071	310	-89,9%
Totaal	120.063	83.580	-30,4%

Tabel 1 laat een aanzienlijke daling zien in de Wlz-periode voor alle reeksen, met uitzondering van het aantal LVG-besluiten.

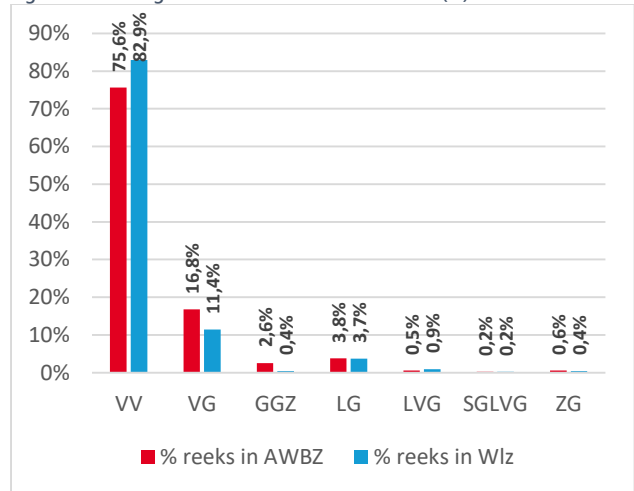
Het aantal besluiten per cliënt is gedaald van 1,15 in de AWBZ naar 1,06 in de Wlz. Dit betekent dat er minder indicaties vanwege een gewijzigde zorgbehoefte zijn afgegeven in de Wlz-periode dan in de AWBZ-periode.

Het aantal LVG-besluiten in de Wlz is gestegen. We zien hier de uitstroom uit de Jeugdwet terug van jongeren met een geldig ZZP die 18 jaar zijn geworden, nog niet zijn uitbehandeld en een (Wlz-)indicatie nodig hebben.

Verhouding tussen reeksen

Figuur 1 laat de procentuele verhouding zien tussen de reeksen in de AWBZ en Wlz. In de Wlz zien we relatief meer besluiten in de VV-reeks (82,9%) dan in de AWBZ (75,6%). Dit geldt ook voor de LVG-reeks; 0,9% in de Wlz ten opzichte van 0,5% in de AWBZ. In de VG-reeks is er juist een afname te zien van het aandeel besluiten in de Wlz (11,4%) ten opzichte van de AWBZ (16,8%). Ook in de ZG-reeks is er een afname te zien in de Wlz (0,4%) vergeleken met de AWBZ (0,6%). De LG-reeks laat nagenoeg een gelijk beeld zien in de Wlz vergeleken met de AWBZ.

Figuur 1 Verdeling tussen reeksen in AWBZ en Wlz (%)

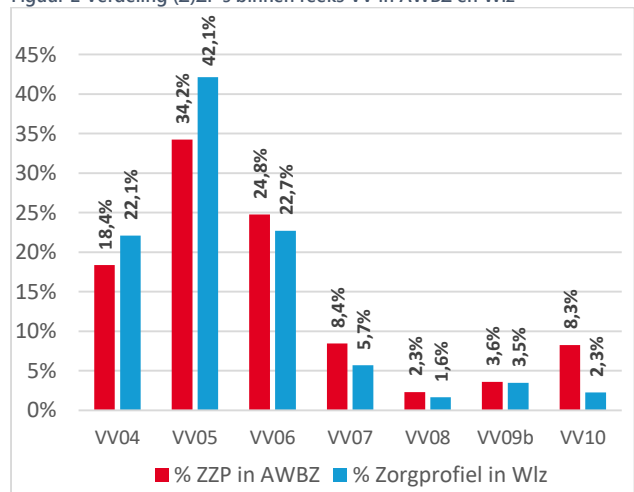

Verhouding binnen reeksen

In de tabellen 2 t/m 5 is de verhouding tussen geïndiceerde (Z)ZP's binnen een reeks weergegeven.

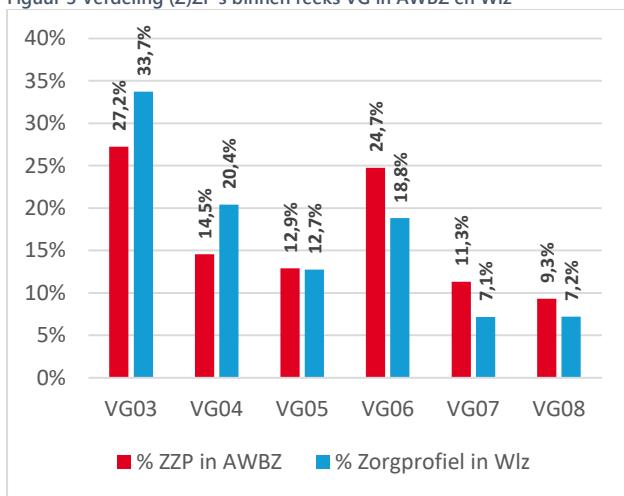
Figuur 2 toont dat er in de Wlz in de VV-reeks relatief meer profielen VV05 (beschermde wonen met intensieve dementiezorg) en VV04 worden geïndiceerd. En relatief minder besluiten voor het zorgprofiel VV06, VV07, VV08 en VV10 ten opzichte van de AWBZ.

Figuur 2 Verdeling (Z)ZP's binnen reeks VV in AWBZ en Wlz

In Figuur 3 is te zien dat de lage profielen in de VG-reeks (VG03 en VG04) verhoudingsgewijs meer zijn geïndiceerd in de Wlz dan in de AWBZ. Uit de onderliggende cijfers blijkt dat in de Wlz het aandeel 18- en 19-jarigen met een VG-profiel stijgt (18-jarigen van 4,9 naar 8,5% en 19-jarigen van 4,7 naar 7,0%) ten opzichte van de andere VG-profielen. Binnen deze leeftijdsgroep zijn de profielen VG03 en VG04 verhoudingsgewijs vaker geïndiceerd in de Wlz dan in de AWBZ.

Figuur 3 Verdeling (Z)ZP's binnen reeks VG in AWBZ en Wlz

Tabel 2 en Tabel 3 laten zien dat de verdeling binnen de reeksen LG en LVG in de AWBZ en Wlz nagenoeg gelijk blijft.

Tabel 2 Verdeling (Z)ZP's binnen de reeks LG

Reeks	ZZP/ZP	AWBZ	Wlz
LG	LG02	8,9%	6,1%
	LG04	29,6%	33,0%
	LG05	10,1%	12,9%
	LG06	41,2%	42,6%
	LG07	10,2%	5,4%
Totaal		100,0%	100,0%

Tabel 3 Verdeling (Z)ZP's binnen de reeks LVG

Reeks	ZZP/ZP	AWBZ	Wlz
LVG	LVG01	3,9%	2,4%
	LVG02	27,4%	29,3%
	LVG03	53,0%	54,2%
	LVG04	11,7%	12,3%
	LVG05	4,0%	1,8%
Totaal		100,0%	100,0%

De op 31-12-2014 geldige GGZ-B zorgzwaartepakketten zijn ambtshalve met drie jaar verlengd. Er vindt in de Wlz-periode geen instroom van nieuwe cliënten met een GGZ-B zorgprofiel plaats.

De stijging van het percentage hogere GGZ-B zorgprofielen (GGZ-B 06 en 07) in de Wlz zijn indicatiebesluiten vanwege een wijziging van de zorgbehoefte.

Tabel 4 Verdeling (Z)ZP's binnen de reeks GGZ-B

Reeks	ZZP/ZP	AWBZ	Wlz
GGZ	GGZ03B	9,6%	3,5%
	GGZ04B	11,9%	8,4%
	GGZ05B	46,8%	41,3%
	GGZ06B	9,0%	21,6%
	GGZ07B	22,7%	25,2%
Totaal		100,0%	100,0%

In de ZG-reeks zien we in de Wlz relatief minder besluiten voor auditieve zorg ten opzichte van de AWBZ. Voor de visuele zorg lijkt het beeld vrij stabiel, met uitzondering van ZGVIS03 dat in de Wlz relatief vaker wordt geïndiceerd.

Tabel 5 verdeling (Z)ZP's binnen reeks ZG

Reeks	ZZP/ZP	AWBZ	Wlz
ZG	ZGAUD02	12,3%	10,9%
	ZGAUD03	12,0%	10,6%
	ZGAUD04	4,7%	1,7%
	ZGVIS02	13,0%	12,9%
	ZGVIS03	28,5%	35,1%
ZGVIS04		14,7%	14,0%
	ZGVIS05	15,0%	14,9%
Totaal		100,0%	100,0%

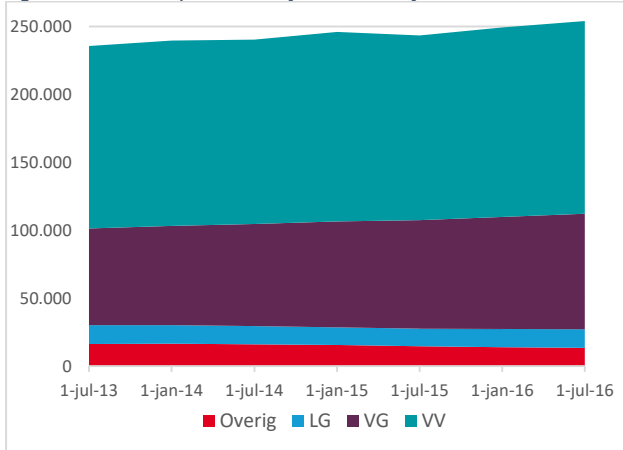
2. Trends in aanspraak en recht

Het tweede deel van deze factsheet bestaat uit een vergelijking op een zevental peildata van de aanspraak³ AWBZ en het uitstaand recht in de Wlz. Ook hier kijken we naar de verhoudingen tussen en binnen de reeksen.

Aanspraak/recht ZZP/ZZP

Figuur 4 toont dat het totaal aantal cliënten met aanspraak AWBZ/recht op Wlz bij de cliëntgroep is gestegen met 7,5% van 235.000 in 2013 naar 253.000 in 2016.

Figuur 4 Aantal aanspraken van 1 juli 2013 t/m 1 juli 2016

In Tabel 6 is te zien dat de ontwikkeling van de aanspraak tussen de reeksen forse verschillen vertoont.

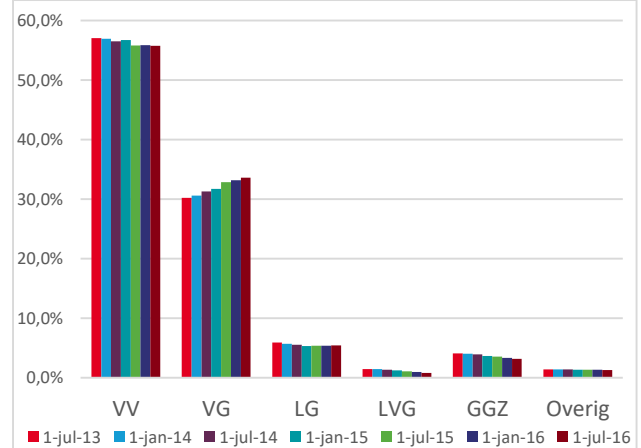
Tabel 6 Verschil in aantallen cliënten aanspraak AWBZ op 1-7-2013 en recht op Wlz op 1-7-2016 per reeks

Reeks	1 juli 2013	1 juli 2016	% verschil
VV	134.404	141.832	5,1%
VG	71.189	85.083	19,5%
LG	13.852	13.730	-0,9%
LVG	3.414	2.039	-40,3%
SGLVG	565	446	-21,2%
ZGaud	787	980	24,5%
ZGvis	1.913	1.845	-3,6%
GGZ	9.583	8.011	-16,4%
Totaal	235.707	253.961	7,5%

Verhouding tussen de reeksen

Het aandeel van de reeksen onderling geeft een iets ander beeld. In Figuur 5 is te zien dat procentueel alleen het aandeel VG stijgt (van 30,2 naar 33,6%) en dat het aandeel VV, ondanks de stijging in aantallen in de afgelopen drie jaren, licht gedaald is (van 57,0% naar 55,7%).

Figuur 5 Verhouding tussen de reeksen bij AWBZ aanspraak en Wlz-recht

Verhouding binnen reeksen

Hieronder wordt voor de drie omvangrijkste reeksen de ontwikkeling van de aanspraak op AWBZ en het uitstaand recht per zorgprofiel in de Wlz getoond.

Figuur 6 geeft de ontwikkeling van de aantallen cliënten met een aanspraak AWBZ en Wlz recht bij de vier meest geïndiceerde VV-ZP's weer.

Voor de aanspraak op VV05 (beschermd wonen met intensieve dementiezorg) laat een duidelijke stijging zien. Over de afgelopen drie jaar is de aanspraak op het profiel VV05 met 17,2% toegenomen.

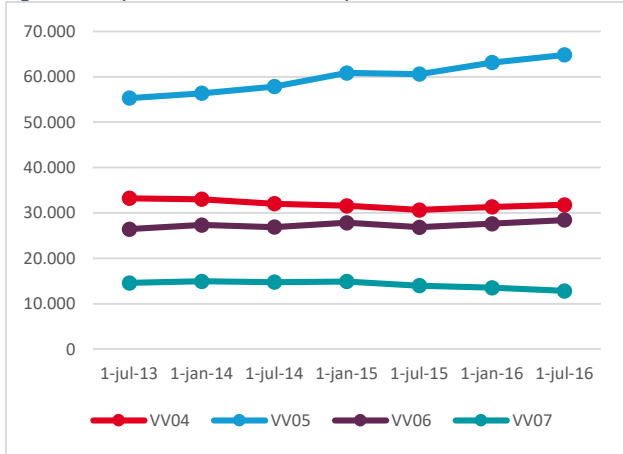
De VV06 stijgt over 3 jaar met 7,5% en de VV04 en VV07 dalen licht (respectievelijk -4,4% en -12,2%).

De niet getoonde profielen VV08, VV09b en VV10 zijn een stuk lager in aantal (1.000 á 2.000) en laten vrijwel stabiele aantallen zien.

³ De gehanteerde definitie van aanspraak/uitstaand recht: alle op de gekozen peildatum geldige indicaties. Het betreft de laatste

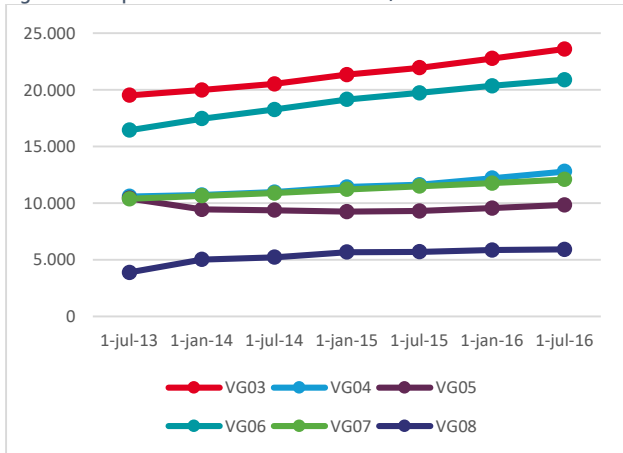
afgegeven indicatie van voor de peildatum, waarbij een controle heeft plaatsgevonden op overlijden.

Figuur 6 Aanspraak en uitstaand recht op VV04-t/m VV07 2013-2016

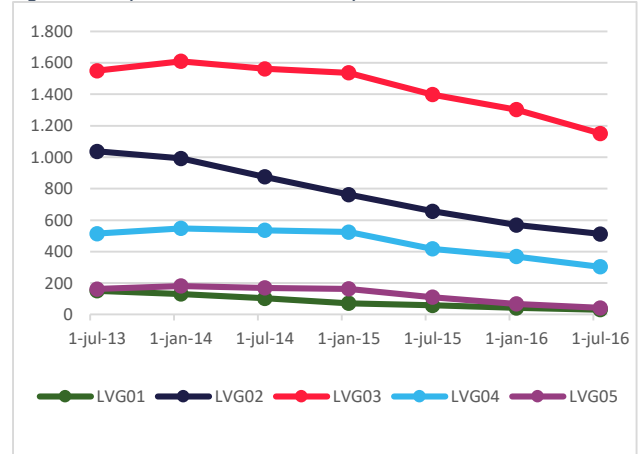
De stijging van het aantal cliënten met aanspraak AWBZ en uitstaand recht in de Wlz in de afgelopen drie jaar in de VG bedraagt circa 14.000. De procentuele stijging is het hoogst voor de VG03 en VG06.

Figuur 7 Aanspraak en uitstaand recht VG03 t/mVG08 2013-2016

In de aantallen cliënten met een zorgprofiel LVG zien we een daling bij alle profielen, zie Figuur 8.

Figuur 8 Aanspraak en uitstaand recht op LVG01 t/mLVG05 2013-2016

Colofon

Dit is een uitgave van het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ). Het gebruik van cijfers en/of teksten uit deze publicatie als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Verder gebruik van cijfers en/of teksten is zonder toestemming van het CIZ niet toegestaan. Het CIZ aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden